

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.8.2016
COM(2016) 544 final

2013/0141 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης κανονισμού του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί προστατευτικών μέτρων κατά των
επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση ενόψει της έκδοσης κανονισμού του
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί προστατευτικών μέτρων κατά των
επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
και στο Συμβούλιο

[έγγραφο COM(2013) 267 final — 2013/0141 (COD)]:

6 Μαΐου 2013

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και
Κοινωνικής Επιτροπής:

10 Δεκεμβρίου 2013

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε
πρώτη ανάγνωση:

15 Απριλίου 2014

Ημερομηνία διαβίβασης της τροποποιημένης πρότασης:

*

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Συμβουλίου:

18 Ιουλίου 2016

- * Με βάση την πορεία των άτυπων συνομιλιών μεταξύ του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά την πρώτη ανάγνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Επιτροπή δεν κατάρτισε τροποποιημένη πρόταση, αλλά εξέφρασε τις απόψεις της σχετικά με τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου στο έγγραφο «*Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d'avril 2014*» [έγγραφο SP(2014)471], που εστάλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 7 Ιουλίου 2014.

2. ΣΤΟΧΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η πρόταση καταργεί και αντικαθιστά την ενωσιακή νομοθεσία για την προστασία από τους επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμούς. Η εν λόγω νομοθεσία αποτελείται από την οδηγία 2000/29/ΕΚ περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας, καθώς και από έξι ακόμα οδηγίες σχετικά με φυτοϋγειονομικά μέτρα και επιβλαβείς οργανισμούς. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο θεσπίστηκε το 1977 και χρειάστηκε να προσαρμοστεί λόγω των νέων προκλήσεων που συνιστούν η αύξηση του εμπορίου και η κλιματική αλλαγή. Η πρόταση αποτελούσε μέρος μιας δέσμης προτάσεων αναθεώρησης σχετικά με τις πολιτικές για την υγεία των φυτών, την υγεία των ζώων, τους επίσημους ελέγχους που

αφορούν τα φυτά, τα ζώα, τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές, καθώς και τις δαπάνες της Ένωσης για τις εν λόγω πολιτικές.

Η πρόταση καλύπτει την εκτίμηση και τη διαχείριση των κινδύνων που δημιουργούν οι επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμοί. Οι συγκεκριμένοι επιβλαβείς οργανισμοί ταξινομούνται ως επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας και ως ρυθμιζόμενοι επιβλαβείς οργανισμοί εκτός καραντίνας σύμφωνα με τα κριτήρια των διεθνών προτύπων. Οι επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας διακρίνονται, με τη σειρά τους, σε «επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας στην Ένωση» (αφορούν ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης) και σε «επιβλαβείς οργανισμούς καραντίνας στις προστατευόμενες ζώνες» (αφορούν μόνο συγκεκριμένες προστατευόμενες ζώνες). Όλοι αυτοί οι επιβλαβείς οργανισμοί καταχωρίζονται μόνο κατόπιν εκτίμησης κινδύνου σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα. Επιπλέον, προτάθηκε το 10 τοις εκατό των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας στην Ένωση που επιφέρουν τις πλέον σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία, την κοινωνία και το περιβάλλον να χαρακτηρίζονται ως επιβλαβείς οργανισμοί προτεραιότητας, για τους οποίους θα ισχύουν αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τις έρευνες και τα σχέδια δράσης για την εκρίζωση.

Η πρόταση εισάγει νέες και πιο συγκεκριμένες υποχρεώσεις όσον αφορά την κοινοποίηση των επιβλαβών οργανισμών από όλες τις πλευρές (αρμόδιες αρχές, επαγγελματίες και ιδιώτες). Επίσης, καθορίζει νέους και πιο ειδικούς κανόνες για την εκρίζωση των επιβλαβών οργανισμών· τις έρευνες· τα πολυετή σχέδια εποπτείας· τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και ασκήσεις προσομοίωσης για τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας· τα προσωρινά μέτρα σχετικά με τους επιβλαβείς οργανισμούς που δεν έχουν ακόμα καταχωριστεί ως επιβλαβείς οργανισμοί καραντίνας στην Ένωση· τη λήψη αυστηρότερων εθνικών μέτρων για τον σκοπό της εκρίζωσης· και τις εξαιρέσεις για επιστημονικούς σκοπούς, δοκιμές, επιλογές ποικιλιών, γενετική βελτίωση ή εκθέσεις.

Επιπροσθέτως, η πρόταση θεσπίζει ένα περισσότερο προδραστικό σύστημα σχετικά με την εισαγωγή και την κυκλοφορία εντός της Ένωσης φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων τα οποία μπορεί να φιλοξενούν επιβλαβείς οργανισμούς και να εγκυμονούν μη αποδεκτό φυτοϋγειονομικό κίνδυνο. Απλουστεύει τους κανόνες σχετικά με την πιστοποίηση, αφού απαιτεί ενιαίο φυτοϋγειονομικό διαβατήριο για όλα τα φυτά προς φύτευση. Επιπλέον, θεσπίζει το προεξαγωγικό πιστοποιητικό, το οποίο εξασφαλίζει τον καλύτερο συντονισμό των κρατών μελών σε περίπτωση διακίνησης ενός φυτού, φυτικού προϊόντος ή άλλου αντικειμένου μεταξύ των κρατών μελών πριν από την εξαγωγή του σε τρίτη χώρα.

Η πρόταση επιδιώκει τους στόχους της βελτίωσης της νομοθεσίας, αφού απλουστεύει τους κανόνες που διέπουν την καταχώριση όλων των επιβλαβών οργανισμών (καραντίνας ή ρυθμιζόμενων εκτός καραντίνας) σε ενιαίο νομικό πλαίσιο, καθορίζει σαφέστερους και πιο λεπτομερείς κανόνες για τον τρόπο αντιμετώπισης των εστιών επιβλαβών οργανισμών, και εναρμονίζει και αποσαφηνίζει τις απαιτήσεις πιστοποίησης για τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε ρύθμιση με σκοπό την εισαγωγή και τη διακίνησή τους στο έδαφος της Ένωσης. Επιπλέον, θεσπίζει πιο διαφανείς κανόνες σχετικά με την εκτίμηση και τη διαχείριση του φυτοϋγειονομικού κινδύνου.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

3.1 Γενικές παρατηρήσεις

Η πρόταση της Επιτροπής διαβιβάστηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στις 6 Μαΐου 2013. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο διατύπωσε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση στις 15 Απριλίου 2014 και υποστήριξε τους κύριους στόχους της πρότασης της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συμφώνησε με την ταξινόμηση των επιβλαβών οργανισμών, τα μέτρα σχετικά με τις κοινοποιήσεις, την εκρίζωση, τις έρευνες, τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, τις ασκήσεις προσομοίωσης, την ανάγκη για ένα περισσότερο προδραστικό σύστημα εισαγωγών και τη νέα προσέγγιση σχετικά με την πιστοποίηση των φυτών, των φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε να καταργηθεί το μέγιστο όριο του 10 % των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας, εισήγαγε διάφορες τροπολογίες για αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τις εισαγωγές και τη διαμετακόμιση φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων, και, επιπλέον, επέβαλε υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων σχετικά με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων και τις επιπτώσεις των μέτρων για τις εισαγωγές. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε επίσης την καταχώριση όλων των ρυθμιζόμενων επιβλαβών οργανισμών στα παραρτήματα του κανονισμού.

Η θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου περιλάμβανε 136 τροπολογίες στην αρχική πρόταση της Επιτροπής.

Δεν εκδόθηκε τροποποιημένη πρόταση της Επιτροπής. Στο έγγραφο «*Communication de la Commission sur les suites données aux avis et résolutions adoptés par le Parlement européen lors de la session d'avril 2014*» [έγγραφο SP(2014)471], το οποίο εστάλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 7 Ιουλίου 2016, η Επιτροπή ανέφερε ότι μπορούσε να δεχτεί πλήρως, εν μέρει, επί της αρχής ή κατόπιν επαναδιατύπωσης 50 από τις 136 τροπολογίες, αφού θεωρούσε ότι οι εν λόγω τροπολογίες θα μπορούσαν να αποσαφηνίσουν ή να βελτιώσουν την πρόταση της Επιτροπής και ήταν σύμφωνες με τους γενικούς στόχους της.

Μετά τον καθορισμό της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, συνεχίστηκαν οι άτυπες συζητήσεις ανάμεσα στις αντιπροσωπείες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Προεδρίας του Συμβουλίου και της Επιτροπής, με σκοπό τη σύναψη συμφωνίας στο στάδιο της κοινής θέσης («συμφωνία σε πρώτη δεύτερη ανάγνωση»).

Οι συζητήσεις αυτές υπήρξαν επιτυχείς και αντικατοπτρίζονται στην κοινή θέση του Συμβουλίου, η οποία εκδόθηκε με ειδική πλειοψηφία. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινή θέση του Συμβουλίου αντικατοπτρίζει τους αρχικούς στόχους της πρότασης της Επιτροπής και λαμβάνει υπόψη πολλές ανησυχίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Αν και σε ορισμένα σημεία η κοινή θέση διαφέρει από την αρχική πρόταση της Επιτροπής, η Επιτροπή θεωρεί ότι συνιστά έναν προσεκτικά ισορροπημένο συμβιβασμό και είναι ικανοποιημένη γιατί καλύπτει όλα τα θέματα που κρίθηκαν ουσιώδη από την Επιτροπή κατά την έκδοση της πρότασής της.

3.2 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή και ενσωματώθηκαν πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση

Πληροφορίες των οικείων επαγγελματιών για τα σχέδια έκτακτης ανάγκης
— Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε τροπολογία (56) με την οποία

προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη ανακοινώνουν τα σχέδια έκτακτης ανάγκης τους στην Επιτροπή και στα άλλα κράτη μέλη, εφόσον τους ζητηθεί, και «ενημερώνουν όλους τους σχετικούς επαγγελματίες». Η παροχή πληροφοριών από όλους τους σχετικούς φορείς αποτελεί χρήσιμη προσθήκη, που έγινε δεκτή από την Επιτροπή και το Συμβούλιο και έχει συμπεριληφθεί στο κείμενο του κανονισμού.

Συμμετοχή των ενδιαφερομένων σε ασκήσεις προσομοίωσης — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε τροπολογία (57), με την οποία προβλέπεται ότι οι εν λόγω ασκήσεις πραγματοποιούνται σε σχέση με όλους τους οικείους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και «με τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών». Η συμμετοχή των ενδιαφερομένων αποτελεί χρήσιμη προσθήκη, που έγινε δεκτή από την Επιτροπή και το Συμβούλιο.

3.3 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που απορρίφθηκαν από την Επιτροπή και ενσωματώθηκαν πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση

Κατάργηση του μέγιστου ορίου του 10 % για τους επιβλαβείς οργανισμούς προτεραιότητας — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκρινε ότι το ανώτατο όριο του 10 % επί του συνολικού αριθμού των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας στην Ένωση είναι αυθαίρετο και, ως εκ τούτου, πρότεινε την κατάργησή του (τροπολογία 40). Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τηρείται η αρχή της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων κατά την έγκριση του καταλόγου των επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας. Το Συμβούλιο έκανε δεκτή την τροπολογία, και το ανώτατο όριο του 10 % απαλείφθηκε από τον κανονισμό. Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί τη θέση αυτή επιδεικνύοντας διάθεση συμβιβασμού και επειδή θα εξακολουθεί να είναι δυνατή η τήρηση του πνεύματος της ιεράρχησης των προτεραιοτήτων χωρίς να καθορίζεται συγκεκριμένο όριο μέσω της νομοθεσίας.

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα φυτοϋγειονομικά διαβατήρια — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε μια τροπολογία που επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την πείρα που αποκτήθηκε από την επέκταση του συστήματος φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων για κάθε διακίνηση φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στο έδαφος της Ένωσης. Η εν λόγω έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει σαφή ανάλυση κόστους-οφέλους για τους επαγγελματίες (τροπολογίες 108 και 109). Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία, επειδή, σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων, η επέκταση του πεδίου εφαρμογής του φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου για όλα τα φυτά προς φύτευση δεν θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στους επαγγελματίες και το εμπόριο των φυτών. Το Συμβούλιο έκανε δεκτή την τροπολογία. Η Επιτροπή μπορεί να δεχτεί τη θέση του Συμβουλίου στο πνεύμα συμβιβασμού.

Υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέτρα για τις εισαγωγές — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε να επιβληθεί στην Επιτροπή η υποχρέωση να υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, καθώς και μια ανάλυση κόστους-οφέλους, σχετικά με την επιβολή και την αποτελεσματικότητα των μέτρων που αφορούν τις εισαγωγές στο έδαφος της Ένωσης (τροπολογία 98). Το Συμβούλιο έκανε δεκτή την τροπολογία. Αν και η Επιτροπή είχε αρχικά απορρίψει την τροπολογία του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου, επειδή είχε θεωρηθεί υπερβολικά επαχθής, μπορεί πλέον να δεχτεί το κείμενο όπως ενσωματώθηκε στη θέση του Συμβουλίου, στο πνεύμα της εξεύρεσης συμβιβαστικής λύσης.

3.4 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που έγιναν δεκτές από την Επιτροπή πλήρως, εν μέρει ή επί της αρχής, αλλά δεν ενσωματώθηκαν στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση

Ορισμένες ήσσονος σημασίας τροπολογίες έγιναν εν μέρει δεκτές από την Επιτροπή, αλλά δεν συμπεριλήφθηκαν συγκεκριμένα στην τελική θέση του Συμβουλίου, δεδομένου ότι κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων είχαν καταστεί περιττές ή είχαν ήδη αναλυθεί αλλού ή περιλαμβάνονταν εμμέσως στην πρόταση (π.χ. οι τροπολογίες 43, 44, 45, 46, 51, 52 και 53).

3.5 Τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που απορρίφθηκαν από την Επιτροπή και δεν ενσωματώθηκαν στη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση

Συμπερίληψη των χωροκατακτητικών ξένων ειδών στον ορισμό του επιβλαβούς οργανισμού — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε τη συμπερίληψη των χωροκατακτητικών ξένων ειδών στον ορισμό των επιβλαβών οργανισμών (τροπολογία 19). Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία αυτή, καθότι η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής θα δημιουργούσε αλληλεπικαλύψεις με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 για την πρόληψη και τη διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών, και θα ασκούσε υπέρμετρη πίεση στους διαθέσιμους πόρους για την εκτίμηση και τη διαχείριση των επιβλαβών οργανισμών. Το Συμβούλιο απέρριψε επίσης τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής, αλλά δέχτηκε να συμπεριλάβει στο πεδίο εφαρμογής των επιβλαβών οργανισμών, και υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα μη παρασιτικά φυτά (βλ. σημείο 3.6).

Καταχώριση των επιβλαβών οργανισμών στο παράρτημα του κανονισμού αντί σε εκτελεστική πράξη — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε τροπολογία σύμφωνα με την οποία όλοι οι επιβλαβείς οργανισμοί θα καταχωρίζονται στα παραρτήματα του κανονισμού (π.χ. τροπολογίες 14, 30 και 31). Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία. Θεωρεί ότι ουσιώδες στοιχείο του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία λαμβάνεται η απόφαση για την καταχώριση των επιβλαβών οργανισμών, και όχι η ίδια η καταχώριση, η οποία είναι πρόσκαιρη. Το καθεστώς επιβλαβών οργανισμών στους καταλόγους αλλάζει συχνά και είναι αλληλένδετο με μέτρα κατά των επιβλαβών οργανισμών και τις οικείες τρίτες χώρες / τα οικεία κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, οι επιβλαβείς οργανισμοί θα πρέπει να καταχωρίζονται σε εκτελεστικές πράξεις και όχι στα παραρτήματα του κανονισμού. Το Συμβούλιο απέρριψε και αυτό την τροπολογία με το ίδιο σκεπτικό.

Οι αρμόδιες αρχές έχουν το δικαίωμα να εφαρμόζουν τη συγκράτηση αντί της εκρίζωσης — Στην τροπολογία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προτείνεται οι αρμόδιες αρχές να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν, με δική τους απόφαση, συγκράτηση και όχι εκρίζωση των επιβλαβών οργανισμών καραντίνας στην Ένωση, όταν θεωρούν ότι η εκρίζωση δεν είναι δυνατή (τροπολογία 47). Η Επιτροπή απέρριψε αυτή την τροπολογία, γιατί είναι σημαντικό για τη φυτοϋγειονομική προστασία στο έδαφος της Ένωσης να παραμείνει η εκρίζωση ως η μόνη επιλογή των αρμόδιων αρχών. Η συγκράτηση θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο εάν λαμβάνεται σχετική απόφαση

στο επίπεδο της Ένωσης με εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής. Το Συμβούλιο απέρριψε και αυτό την τροπολογία με το ίδιο σκεπτικό.

Συντονισμός της αποζημίωσης των επαγγελματιών — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε τροπολογία με την οποία ορίζεται ότι, όταν τα κράτη μέλη αποζημιώνουν τους επαγγελματίες για την αξία των φυτών, των φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων που καταστρέφονται στο πλαίσιο των μέτρων εκρίζωσης και τα σχετικά μέτρα εφαρμόζονται σε διασυνοριακή περιοχή, πρέπει να εξασφαλίζουν ότι η χορήγηση επαρκούς αποζημίωσης συντονίζεται από τα οικεία κράτη μέλη, ώστε να αποφεύγονται στρεβλώσεις στην αγορά (τροπολογία 48). Η Επιτροπή απέρριψε αυτή την τροπολογία, επειδή η προτεινόμενη προσθήκη δεν αφορά το αντικείμενο της παρούσας πρότασης αλλά τον δημοσιονομικό κανονισμό για τη λήψη μέτρων από την Επιτροπή και, δεδομένου του δηλωτικού χαρακτήρα της, αντιβαίνει στους κανόνες σχετικά με τη νομοθετική τεχνική. Το Συμβούλιο απέρριψε και αυτό την τροπολογία με το ίδιο σκεπτικό.

Αυστηρές απαιτήσεις για τη φυτοϋγειονομική διαμετακόμιση — Στην περίπτωση φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων που διακινούνται μέσω της Ένωσης υπό καθεστώς διαμετακόμισης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρότεινε αυστηρότερες απαιτήσεις, όπως τη χρήση επίσημης φυτοϋγειονομικής μολυβδοσφραγίδας και τη στενή εποπτεία της εν λόγω διακίνησης (τροπολογίες 91 και 92). Η Επιτροπή απέρριψε αυτές τις τροπολογίες, επειδή είναι επαχθείς και δυσανάλογες σε σχέση με τον δυνητικό φυτοϋγειονομικό κίνδυνο των εν λόγω εμπορευμάτων. Το Συμβούλιο απέρριψε και αυτό την τροπολογία με βάση το ίδιο σκεπτικό, αλλά και επειδή οι διατάξεις σχετικά με τη διαμετακόμιση θα καλυφθούν με οριζόντιο τρόπο στο πλαίσιο του νέου κανονισμού για τους επίσημους ελέγχους [COM (2013) 265 final – 2013/0140 COD].

Διαβούλευση της συμβουλευτικής ομάδας — Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εισήγαγε τροπολογία με την οποία προβλέπεται ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διαβουλευέται με τη συμβουλευτική ομάδα για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων και των φυτών που συστάθηκε με την απόφαση 2004/613/EK της Επιτροπής και ότι η ομάδα θα πρέπει να παρέχει στοιχεία κατά την εκπόνηση των εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων (τροπολογία 113). Η Επιτροπή απέρριψε την τροπολογία αυτή, επειδή μια τέτοια πρακτική θα πρέπει να επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής και όχι να επιβάλλεται με νομοθετική πράξη. Η Επιτροπή ζητεί τακτικά τη γνώμη της συμβουλευτικής ομάδας για ζητήματα υγείας των φυτών. Για τον σκοπό αυτό, το 2013 συστάθηκε μόνιμη ομάδα εργασίας για τα φυτά υπό τη συμβουλευτική ομάδα. Το Συμβούλιο απέρριψε και αυτό την τροπολογία με το ίδιο σκεπτικό.

3.6 Νέες διατάξεις που εισήγαγε το Συμβούλιο

Το Συμβούλιο εισήγαγε πολλές τροπολογίες σε όλα σχεδόν τα άρθρα της πρότασης. Οι περισσότερες από τις εν λόγω τροπολογίες συνιστούν περαιτέρω ανάπτυξη των διατάξεων της πρότασης και δεν εισάγουν νέα ή ουσιαστικά τροποποιημένη προσέγγιση. Ωστόσο, οι ακόλουθες διατάξεις διευρύνουν το πεδίο εφαρμογής ή τις απαιτήσεις της πρότασης.

Συμπερίληψη των μη παρασιτικών φυτών στον ορισμό του επιβλαβούς οργανισμού — Η πρόταση απέκλειε τα μη παρασιτικά φυτά από τον ορισμό του επιβλαβούς οργανισμού. Το Συμβούλιο πρόσθεσε διάταξη σύμφωνα με

την οποία, όταν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι μη παρασιτικά φυτά (με εξαίρεση τα χωροκατακτητικά ξένα είδη) θέτουν φυτοϋγειονομικούς κινδύνους με σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνέπειες για την επικράτεια της Ένωσης, τα εν λόγω μη παρασιτικά φυτά είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως φυτά επιβλαβή για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα (επιβλαβείς οργανισμοί). Η Επιτροπή έκανε δεκτή τη συγκεκριμένη τροπολογία στο πνεύμα συμβιβασμού.

Προσωρινά προστατευόμενες ζώνες — Το Συμβούλιο πρόσθεσε διάταξη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή δύναται να αναγνωρίσει προσωρινή προστατευόμενη ζώνη, στην οποία θα ισχύουν οι όροι των συνήθων προστατευόμενων ζωνών. Ωστόσο, για τη δημιουργία προσωρινής ζώνης θα απαιτείται έρευνα μόνο ενός έτους, αντί της τριετούς έρευνας η οποία απαιτείται για τις συνήθεις προστατευόμενες ζώνες. Η αναγνώριση προσωρινής προστατευόμενης ζώνης δεν θα διαρκεί περισσότερο από τρία έτη μετά την αναγνώριση και θα λήγει αυτόματα με την πάροδο τριών ετών. Η Επιτροπή έκανε δεκτή την εν λόγω διάταξη, επειδή θα μπορούσε να εξασφαλίσει μια πιο ευέλικτη προσέγγιση όσον αφορά τη δημιουργία προστατευόμενων ζωνών.

Εισαγωγή φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων υψηλού κινδύνου — Το Συμβούλιο πρότεινε, όταν προκύπτει από προκαταρκτική εκτίμηση ότι φυτό, φυτικό προϊόν ή άλλο αντικείμενο που κατάγεται από τρίτη χώρα και δεν υπόκεινται σε άλλες απαιτήσεις εγκυμονεί κίνδυνο επιβλαβούς οργανισμού μη αποδεκτού επιπέδου για το έδαφος της Ένωσης, να αναφέρεται ως «φυτό υψηλού κινδύνου», «φυτικό προϊόν υψηλού κινδύνου» ή «άλλο αντικείμενο υψηλού κινδύνου», και να απαγορεύεται η εισαγωγή του στην Ένωση. Στην εν λόγω προκαταρκτική εκτίμηση θα συνυπολογίζονται, όπως ενδείκνυται για το εκάστοτε φυτό, φυτικό προϊόν ή άλλο αντικείμενο, ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη στην οποία καταχωρίζονται προσωρινά στο κατάλληλο επίπεδο ταξινόμησης τα υψηλού κινδύνου φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα και, κατά περίπτωση, οι τρίτες χώρες, η ομάδα τρίτων χωρών ή συγκεκριμένες περιοχές της οικείας τρίτης χώρας. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιηθεί μόνο εάν αποδεικνύεται από πλήρη εκτίμηση κινδύνου ότι τα εν λόγω φυτά, φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα πρέπει να αποτελούν αντικείμενο απορρύθμισης ή να υπόκεινται σε απαγορεύσεις ή ειδικά μέτρα στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή έκανε δεκτή την τροπολογία στο πνεύμα συμβιβασμού και επειδή μπορεί να εξασφαλίσει προδραστική πολιτική εισαγωγών η οποία να συνάδει με τη συμφωνία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας.

Κανόνες σχετικά με τα ξύλινα υλικά συσκευασίας — Το Συμβούλιο πρόσθεσε ειδικότερους κανόνες σχετικά με την είσοδο και τη διακίνηση εντός του εδάφους της Ένωσης, καθώς και την έξοδο από το έδαφος της Ένωσης ξύλινων υλικών συσκευασίας. Η είσοδος και η διακίνηση πρέπει να συμμορφώνονται ρητά με τα αντίστοιχα διεθνή πρότυπα [πρότυπο ISPM αριθ. 15 της Διεθνούς Σύμβασης για την προστασία των φυτών (IPPC)]. Η Επιτροπή έκανε δεκτή την εν λόγω τροπολογία, επειδή καθιστά σαφέστερους τους κανόνες σχετικά με τα ξύλινα υλικά συσκευασίας.

Εγκαταστάσεις συγκράτησης — Για να συμπληρωθούν οι διατάξεις της πρότασης σχετικά με τους σταθμούς καραντίνας, το Συμβούλιο πρόσθεσε επίσης μια σειρά διατάξεων για τις εγκαταστάσεις καραντίνας, δεδομένου ότι ορισμένα κράτη μέλη ενδέχεται να μην είναι σε θέση να δημιουργήσουν και να διαχειρίζονται τους σταθμούς καραντίνας. Η Επιτροπή έκανε δεκτή την εν λόγω τροπολογία, επειδή παρέχει μεγαλύτερη ευελιξία σε ορισμένα κράτη μέλη.

Φυτοϋγειονομικά πιστοποιητικά για την εισαγωγή όλων των φυτών — Σύμφωνα με την πρόταση της Επιτροπής, τα ζώντα φυτά (όπως ολόκληρα φυτά, φρούτα, λαχανικά, κομμένα άνθη κ.λπ.), τα οποία υπόκεινται σε ειδικές απαιτήσεις εισαγωγής μπορούν να εισάγονται στην Ένωση μόνο εάν συνοδεύονται από φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό. Το Συμβούλιο επέκτεινε το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω υποχρέωσης. Πρόσθεσε διάταξη σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή, μέσω εκτελεστικής πράξης, ορίζει ότι η εν λόγω υποχρέωση θα ισχύει για όλα τα φυτά (και όχι μόνο για εκείνα για τα οποία έχουν καθοριστεί απαιτήσεις εισαγωγής). Ωστόσο, η εκτελεστική πράξη πρέπει να προβλέπει ότι δεν θα απαιτείται φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό για τα φυτά για τα οποία, σύμφωνα με εκτίμηση βάσει στοιχείων που αφορούν τους κινδύνους επιβλαβούς οργανισμού και βάσει της πείρας όσον αφορά το εμπόριο, αποδεικνύεται ότι το εν λόγω πιστοποιητικό δεν είναι αναγκαίο. Η εκτίμηση αυτή λαμβάνει υπόψη ορισμένα προκαθορισμένα κριτήρια. Η Επιτροπή έκανε δεκτή την επέκταση του πεδίου εφαρμογής του φυτοϋγειονομικού πιστοποιητικού, επειδή θα παρέχει αναλυτικότερη εικόνα των εισαγομένων φυτών και καλύτερες εγγυήσεις φυτοϋγειονομικής προστασίας.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η κοινή θέση που εξέδωσε το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία αντικατοπτρίζει τους αρχικούς στόχους της πρότασης της Επιτροπής και λαμβάνει υπόψη πολλές ανησυχίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή, αν και σε ορισμένα σημεία η κοινή θέση διαφέρει από την αρχική πρότασή της, θεωρεί ότι συνιστά έναν προσεκτικά ισορροπημένο συμβιβασμό και είναι ικανοποιημένη γιατί καλύπτει όλα τα θέματα που έκρινε ουσιώδη κατά την έκδοση της πρότασής της.

Για τους προαναφερθέντες λόγους, η Επιτροπή υποστηρίζει την κοινή θέση που εκδόθηκε στις 18 Ιουλίου 2016.